

»Dekorativna«, glasilo delovne skupnosti Dekorativne, tovarne dekorativnih tkanin, Ljubljana, Celovška 280, tel. 54-241. Odgovorni urednik: Vladimir Kovežar, tisk: Tiskarna Ljubljana, Tržaška 42, Ljubljana. Po zakonu o javnem obveščanju (Ur. l. SRS 121-1/72) oproščeni davka na promet.

Odlikovanja predsednika Tita enainštizidesetim delavcem Dekorativne

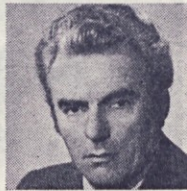
Vikica Bratina

Marija Kutnar

Tončka Hrabar

Vinko Bezljaj

Adolf Rotar

Bogdan Reisp

Božo Kunc

Francka Legan

Alaga Ramič

Marija Fras

Franc Dovč

Marija Dekleva

Angela Čarman

Albert Šoba

Terezija Geč

Tončka Grum

Franc Jurjevčič

Terezija Kozelj

Jože Skrbinšek

Rudi Škulj

Ivan Tekavec

Stane Vrbančič

Marjana Kavec

Terezija Kunaver

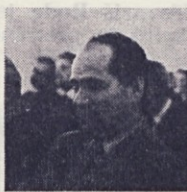
Peter Koleša

Lojze Faletič

Luzarija Korla

Franc Cedilnik

Francka Cerar

Oton Jerman

Alojz Kogovšek

Marija Muren

Anton Krvina

Justi Ferjan

Silva Štalc

Odlikovanja so prejeli še naslednje tovarišice in tovariši, ki jih, žal, naš objektiv ni uspel pravočasno ujeti: Andrej Golob, Lenard Srečko, Bizjak Francka, Novak Franjo, Štngelj Pepca in Štupar Štefka.

Ob podelitvi odlikovanj

IZ GOVORA PREDSEDNIKA KOMISIJE ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA

Franc Dobnikar: »Komisija je oblikovala predloge...«

V preteklem letu je praznoval ves delavski razred in delovni ljudje Jugoslavije 30-letnico osvoboditve in zmage nad fašizmom. Ob tem prazniku smo želeli poudariti tudi dosežke in storitve socialističnega samoupravnega razvoja ter rezultate aktivnosti delavskega razreda in delovnih ljudi v socialistični revoluciji in po osvoboditvi v socialistični graditvi, zlasti še napore in prizadevanja za uresničevanje ustavnih načel ter politike ZK.

Tudi v naši delovni organizaciji smo se ob praznovanju 30-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom ozrli nazaj in se želeli zahvaliti vsem, ki so s svojim delom in trudom doprinesli k uspehu v povojni graditvi socializma, z delom v družbeno političnih organizacijah, društvih in na svojem delovnem mestu. V ta namen je delavski svet imenoval komisijo za odlikovanje in priznanje, katera naj pripravi predloge za odlikovanja.

Komisijo so sestavljali predsedniki družbenopolitičnih organizacij, predsednik delavskega sveta in član kadrovske splošne službe.

Tak sestav komisije je omogočil, da smo dobili realne ocene o delovni samoupravni ter družbenopolitični aktivnosti članov kolektiva. Komisija je iz predlogov, ki so jih posredovali strokovni vodje in predstavniki družbenopolitičnih organizacij delovnih enot oblikovala predloge za tovarišice in tovariše, ki danes tudi prejemaajo odlikovanja.

Dovolite mi, da v imenu komisije podam kratko obrazložitev predlogov. Predolgo bi trajalo, če bi hotel podati obrazložitev za vsakega posameznika, zato bi jo strnil v eno celoto. Komisija je želela, da bi prejeli priznanja vsi tisti, ki so s svojim delom, nekateri že v času NOB, drugi po njem aktivno delovali v družbenopolitičnih organizacijah v tovarni in izven nje, v samoupravnih organih, društvih in še posebno tiste, ki so s svojim delom v podaljšanem delovnem času želeli čim več doprinesti k izgradnji naše tovarne, ki se je vsa ta leta širila, modernizirala in da delavcem v njej danes omogoča prijetno počutje in obenem rast osebnega standarda.

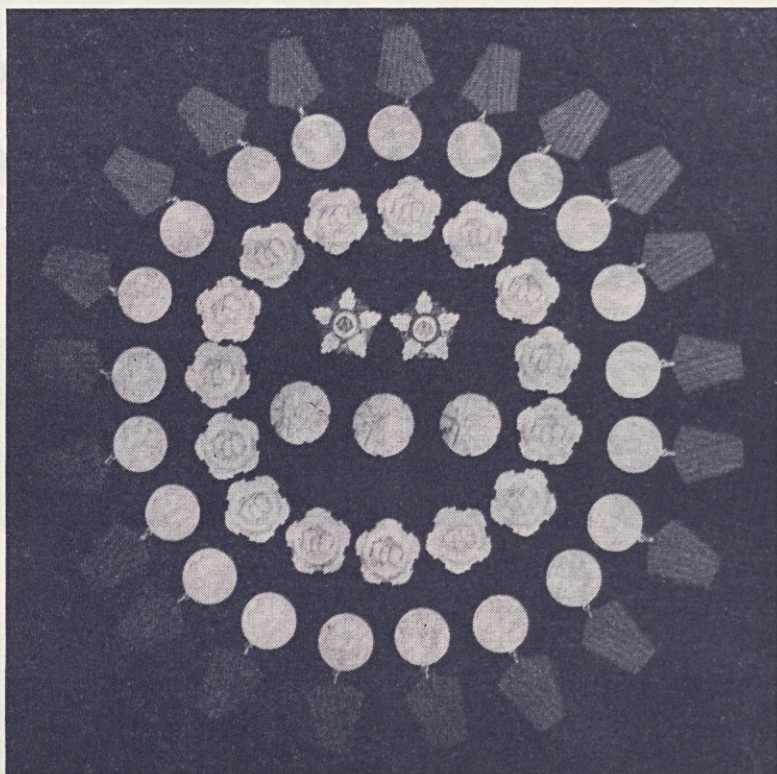
Med temi tovarišicami in tovariši so delavci z dolgoletnim delovnim stažem: 20, 25, 30 in več let. Zato je komisija ostala pri teh delavcih, saj so le-ti v teh dolgih letih ogromno doprinesli k razvoju podjetja k utrjevanju samoupravnih odnosov in k izboljšanju delovnih pogojev.

Za komisijo je bila to zelo odgovorna naloga. Zavedamo se, da so v kolektivu še delavci, ki bi zaslužili to častno priznanje. To naj bo tudi vodilo sedanji komisiji, da postane aktivna, tekoče sledi dogajanje in ob pri-

mernih prilikah tudi oblikuje predloge za nove odlikovance.

Današnjim odlikovancem pa v lastnem imenu in v imenu članov komisije iskreno čestitam.

Ljubljana, dne 18. 10. 1976
govoril: Franc Dobnikar

41 dragocenih priznanj za zahvalo in nadaljnjo spodbudo

Odlikovanja je delavcem izročil predsednik skupščine občine Ljubljana-Siška, tov. Stane Plemenitaš

Tovariš Rode je spregovoril odkrito in prisrčno...

...Bilo je svečano...

...zahvaljujem se v imenu odlikovancev

... za zasluge za... prejme...

Sejem notranje opreme v Milanu

Milanski sejem je pokazal vodilno pot enega dela tržišča v Evropi. Če ga vzporejamo s Skandinavijo ali Nemčijo, dobimo povsem drugačno sliko.

Značilnost sejma je, da se stilno pohištvo razstavlja v ločenih prostorih od sodobnih oblik. Vse kar je sodobno, je preproste oblike in tudi funkcionalno. Uporabljeno je zelo veliko blaga, a kljub temu deluje prijetno. Tkanine so mehke in lahke, vsebujejo veliko naravnih vlaken, predvsem bombaža in tudi naravne svile je bilo veliko videti. Blago je skrbno izbrano in se z osnovno obliko in namembnostjo modela dopolnjuje. V precejšnji meri je zastopano usnje z izjemami umetnega usnja v čudovitih toplih barvah.

Prijetno spoznanje: modele razstavljenega na sejmu je videti tudi že v izložbenih oknih prodajal.

Listne tkanine

a) strukture: preproste vezave, kjer vodi platnena vezava in igre vezav v votkovnem in osnovnem efektu v eni tkanini.

b) materiali: viden izgled bombažnega materiala z abstraktnimi obdelavami v sami preji (vozlčasta preja, flame). Materiali v večini finejših števil.

c) barvne variante: prevladujejo odtenki naravnih materialov. Barve v eni tkanini se ne oddaljujejo med seboj.

d) oblika vzorcev: preprosti karoji, nekako izgled kuhinjskih krp, iz katerih lahko izhaja tudi kombinacija črt samo po osnovi. Oblika se z barvo dopolnjuje v tem, da se isti deseni ponavljajo v barvnem negativu. Vidno zastopani tudi deseni grajeni v izgledu mozaika.

Celostni vtis: tkanina je lahka, strukturno nežna in diskretno prilagodljiva vsem barvnim kombinacijam. Na samem modelu zaživi, kot del njega.

Žakardske tkanine

a) strukture: izhaja iz preprostosti listne tkanine, igranja

z votkovnimi in osnovnimi efekti, pri čemer nastane pri združitvi teh dveh struktur komponent reliefna površina.

b) material: je gladka preja naravnega izgleda, saj potreba po gladki preji je že sama na sebi v tesni povezanosti z reliefno strukturo.

c) barvne variante: tkanine so v enem barvnem tonu, plastičnost tkanine pa daje svetlobe in sence in s tem zadosti potrebi po barvitosti.

d) Oblika vzorca: lepa oblika črte se v večini obrne po diagonali in daje vtis popolnosti. Oblikovalci vzorcev obvladajo ponazoritev narave, pojavi se rastlina, ki je že v svoji naravni obliki stilizirana, reliefnost vzorca pa se tudi poigra z abstrakcijo današnjega sveta.

Celosten vtis: tudi žakardska tkanina deluje barvno ubrano in lahko, le v manjšem številu bolj kontrastnih barv. Pojavi se oblika cvetličnega stiliziranega vzorca v ravni vrsti in s tem daje vtis urejenosti.

Tiskane plišaste tkanine

a) strukture: daje vtis lažjega blaga in mehkejšega otipa z nižjim lasom, pri nekaterih tkaninah prevladuje vtis, da je tkanina pletena.

b) material: je naraven, mešanica naravnih in sintetičnih vlaken in daje prijeten, mehak otip.

c) barvne variante: tu se pojavijo večji kontrast med osnovno ploskvijo in vzorci, toda le v dveh barvah, včasih pa dajeta barvi že vtis enobarvnega blaga.

d) oblika vzorca: je lepa stara črta po diagonali in veliko raznovrstnih grafičnih rešitev drobnih oblik, ter drobno stilizirano cvetje.

Celosten vtis: v večini tiskane plišaste tkanine z diagonalnimi vzorci ali drugačnih rešitev, delujejo prijetno na oko. Tkanina se mehko prilega večjim sedežnim površinam.

O problemih in rešitvah le-teh pri izdelavi nekega artikla

Artikel 8234 je artikel pohištvenega blaga, ki ga izdelujemo že precej let; sam artikel je za tkanje zahteven — zaradi listne in jacquardske vezave, predvsem pa zaradi lasne osnove, ki se tke iz cevčice in se vsaka posamična nit z utežjo zavira.

Artikel 8234 je pač takšen, da je prodajen le, če je prvovrsten — torej I. kvalitete — tako se je postavilo vprašanje — ali naredimo vse, da se bo odstotek (20—30%) nekurantno izdelanega blaga zmanjšal ali pa ta artikel sploh nehamo izdelovati.

Problem izdelave tega blaga je bil že tako velik, da je vplival na počutje ljudi, ki so pri postopkih izdelave sodelovali — prišlo je celo do sporov med sodelavci.

Da bi končno problem zadovoljivo reševali, smo pričeli z razgovori s strokovnim kadrom o izboljšanju vzdrževanja strojev — preko priprave dela s poučevanjem tkalk in preko strokovnih razgovorov vseh prizadetih pri izdelovanju tega artikla.

Strokovni pogovori so se po skupinah večkrat ponovili.

Nazadnje je bil izid vseh priprav pogovorov in strokovnih preverb tak, da prihaja končno izdelani art. 8234 že nekaj mesecev izpod strojev z le 5 ali pod 5% odstopanjem kakovosti!

S tem, da je blago bolj kakovostno, tudi ljudje delajo bolj z veseljem in sproščeno, saj je k reševanju problema kakovosti art. 8234 prispeval vsak svoj delež.

Peter Peklaj

Bombažne tiskane tkanine

a) strukture: tkanje v najpreprostejši platnovi vezavi.

b) material: bombaž.

c) barvne variante: v večini primerov na naravnem temelju tisk v več barvah ali prijetneje na naravni barvni podlagi tiskan deseni v eni barvi.

d) oblika vzorca: stilizirani motivi iz rastlinskega življenja. Celosten vtis: edino te tkanine so izrazito grajene na velikih kontrastih in so blazinjene predvsem na modelih, ki jih sestavlja les bambusovih palic ali pletene šilje. Najbrž v toplih

sončnih krajih in odprtih zračnih prostorih zaživijo svojo polnost.

Posteljna pregrinjala

a) listna tkanina za posteljno pregrinjala je tkana v reliefnih površinah (vafel), iz enobarvnih mehkih materialov sintetičnega izvora.

b) žakardska pregrinjala so tkana v tesni povezavi dveh barv ali večjega preliva barv, izdelana na grafičen način s prehodom črte iz ene v drugo barvo, ali cvetlični stiliziran vzorec v kontrastnejši izvedbi dveh barv.

Tanjuša Neumann

Še enkrat — za

V vsem preteklem mesecu je bilo mnogo slišati o vsem tistem, kar smo pridobili s prvimi ljubljanskimi samoprispevkami. Ne bi ponavljali znanih dejstev, vendar je vsekakor treba še enkrat poudariti, kako je rezultat, ki ga je prvi samoprispevek mesta Ljubljane dosegel, spodbuden zlasti zato, ker se je iztekel odlično in je občanom dvignil zaupanje v uspešnost skupnih družbenih akcij. Saj je samoprispevek ta hip edina neposredna oblika vplivanja občana pri financiranju družbenih potreb. Sredstva grede naravnost iz naših žepov, zato pa tudi neposredno odločamo o porabi zbranih sredstev. Občine se samoupravno in s polno mero družbeno-etične samoupravne morale domenijo, kdo je v danem trenutku šole, vrta, doma za ostarele oz. drugih sorodnih objektov najbolj potreben.

Vse te besede so seveda namenjene SAMOPRISPEVKU II. Samoprispevek je akcija solidarnosti, gre za potrebe našega mesta posredno in tudi kar precej neposredno pa za potrebe združenega dela.

Jasno je, da so zahteve in potrebe družbe vedno večje od možnosti — to je naravno pogojeno v samem bistvu človeške družbe vendar — ne pozabimo! Vsi ne moremo dobiti vsega na enkrat — Tista miselnost »Če jaz nisem mogel imeti — zakaj bi imel ti ali on?« je nevedna naše družbe, naše samoupravne skupnosti. Če pred leti ni bilo samoprispevka, če ni bilo toliko vrtecev in šol, če ni bilo tega in onega, kar današnji čas že vpijoče terja — je bil to odraz tega, da takrat za samoprispevek najbrž še nismo bili zreli, da potrebe niso bile tako žgoče kot danes in navsezadnje naše družbeno-ekonomske zmogljivosti so bile toliko in toliko manjše.

Ne gre za vsiljevanje, gre za potrditev naše družbene zavesti, ki se je enkrat že izkazala. Gre za višanje našega skupnega standarda! Tudi tokrat kot prvič — ne bomo »dobili« vsi otroke v vrtec, starše v dom... dobil pa bo vaš brat, prijatelj, sodelavec, so sed — BODIMO ZA SAMOPRISPEVEK II. zavedajoč se, da je odšel nas prisluženi dinar ZA PRAVO STVAR.

B. Ž. J.

Obiskali so nas danski sindikalisti in se zanimali za samoupravo

delavcev, ki se že ves mesec mudi na študijski poti po evropskih deželah in si nabira izkušnje.

Sredi meseca je obiskala Dekorativno delegacija danskih sindikalnih

... zanimalo jih je prav vse ... Plače, skupni dohodek, bolniške, ostanek dohodka ...

... ogledali so si tovarno, spraševali o konkretnih problemih, kako jih rešujemo ...

... preprosti, delovni ljudje, ki bi v okviru svoje družbene skupnosti radi delali čimbolje, v korist vsem delavcem — iščejo svoj model ...

Evidenca in uporaba podatkov o delu

Trajna vrednost vsebine vseh evidenc

Normalno je, da se tudi na področju vodenja evidenc o delovnem človeku prizadevanja nagibajo k temu, da bi na vseh področjih (ali — kjer je to objektivno možno) obravnavali evidentiranje delavčevih podatkov na enak način.

Na tem področju so prav gotovo naše rezerve še zelo velike — kajti samo pomislimo, koliko dragocenega časa gre v nič, ko morajo uslužbenci pri različnih evidencah nenehno usklajevati podatke jih iskati celo po državnih ustanovah ...

Zvezni izvršni svet je predložil skupščini SFRJ v obravnavo predlog zakona o evidencah na področju dela, ki bo v kratkem na dnevnem redu.

Glavni namen tega zakona naj bi bila zagotovitev osnove za zbiranje statističnih in drugih podatkov, ki so pomembni za vso državo (o zaposlenosti, nezaposlenosti, osebnih dohodkih, zaposlovanju v tujini ipd.). Vse to naj bi bilo sestavni del skupka statističnih podatkov o stanju in gibanju prebivalstva ter o ekonomskih in drugih pojavih, ki imajo pomen za celo SFRJ.

Po omenjenem predlogu novega zakona naj bi bile vključene v enotni sistem in metodologijo evidenc: o zaposlenosti delavcev, o osebnih dohodkih, o nesrečah pri delu, o osebah, ki iščejo zaposlitev, o prostih delovnih mestih, o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini, o tujih državljanih, ki so zaposleni v Jugoslaviji, o zavarovancih in uživalcih pravic iz zdravstvenega zavarovanja o družinskih članih jugoslovanskih državljanov, ki so začasno zaposleni v tujini — uživalcih zdravstvenega varstva.

Evidenca, ki bo zajemala vse našete podatke, ki so pomembni za vso državo, šteje za MATIČNO evidenco o zavarovancih in uživalcih pokojnin.

Večino teh evidenc vodijo delovne in druge organizacije, državni organi, nadalje združenja in delodajalci, ki uporabljajo dopolnilno delo drugih delavcev. Evidenco o osebah, ki iščejo zaposlitev, evidenco o prostih delovnih mestih, nadalje o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini, in evidenco o tujih državljanih, ki so zaposleni v Jugoslaviji, vodijo samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje.

Evidenco o zavarovancih in uživalcih pravic iz zdravstvenega zavarovanja ter o družinskih članih jugoslovanskih državljanov, ki so začasno zaposleni v tujini, — uživalcih zdravstvenega varstva vodijo samoupravne interesne skupnosti na področju zdravstvenega zavarovanja. Evidenco o ponudbah tujih delodajalcev za začasno zaposlitev jugoslovanskih državljanov v tujini vodi Zvezni urad za zaposlovanje. Zvezni sekretar za ljudsko obrambo pa predpiše, katere evidencije se vodi v enotah in zavodih Jugoslovanske ljudske armade.

S predlogom zakona se torej določa metodološko enotno evidentiranje na področju dela. Organizacije združenega dela, občine, republike in avtonomni pokrajini pa lahko v skladu s svojimi potrebami »evidentirajo določena obeležja tudi na podlagi drugačnih metodoloških načel, definicij in klasifikacij«.

Takšna rešitev je bila sprejeta zato, da bi se izognili dvojnemu ali večkratnemu vodenju evidenc, in zagadelj je tudi vsebina vseh vrst obveznih evidenc določena v samem zakonu, katerega izvajanje spada v pristojnost republik in avtonomnih pokrajin. S sprejetjem zakona in z njegovo uporabo od 1. januarja 1977 dalje bi se istočasno začelo voditi 10 evidenc. Te so:

Evidenca o zaposlenih delavcih vsebuje običajne podatke, kot so: priimek in ime, spol, datum, kraj rojstva in drugo, nadalje podatke o strokovnosti ter o vseh gibanjih v službi od dne, ko je bilo sklenjeno delovno razmerje. Hraniti jo je treba kot listino trajne vrednosti.

Evidenca o osebnih dohodkih vsebuje podatke o delovnem času zaposlenega delavca, o bolezenskih in drugih odsotnostih, nadalje o vseh vrstah prejemkov od nagrade za delo po normi do potnih stroškov, otroškega dodatka, povračila prevoznih stroškov, nadomestila za ločeno življenje, regresa, izplačanega borčevskega dodatka in drugo. Tudi te podatke je treba hraniti kot listine trajne vrednosti.

Evidenca o nesrečah na delu mora biti izpolnjena najpozneje v treh dneh od dneva, ko se je zgodila nesreča, vsebuje pa podatke o poškodovanem delavcu, o vrsti dela, ki ga je opravljal, o naravi poškodbe, nadalje o nesreči, kraju in času v katerem se je zgodila, o drugih poškodovanih osebah, o uporabi zaščitnih sredstev in podobnem.

Evidenca o osebah, ki iščejo zaposlitev vsebuje podatke o sleherni dejansko brezposelni osebi, ki se pripravi samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje. Vpisuje se tudi podatke o delovni sposobnosti, o tem, ali oseba išče delo v domovini ali v tujini, o velikosti njene zemljiške posesti, o osebnih prejemkih članov gospodinjstva, številu otrok in drugem.

Evidenca o prostih delovnih mestih vsebuje podatke o slehernem delovnem mestu v organizaciji ali pri delodajalcu, vodi pa se jo na podlagi prijave samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje. Vanjo se obvezno vnaša ime in naslov organizacije ali delodajalca, dejavnost in vrsta prostega delovnega mesta, strokovna izobrazba,

delovne izkušnje in drugi pogoji, ki so potrebni za zasedbo delovnega mesta.

Evidenco o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini vodijo samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, v bodoče bodo te evidencе zajemale podatke tudi za tiste delavce, ki gredo na delo v tujino na lastno pobudo in ne organizirano. SIS za zaposlovanje bo (delno že) registrirala tudi ponudbe tujih delodajalcev za začasno delo jugoslovanskih delavcev, evidenco o tujih državljanih, zaposlenih v Jugoslaviji (način...).

K naštetim MATIČNIM evidencam sodi tudi tista o zavarovancih in uživalcih pravic iz zdravstvenega zavarovanja (izvzeti so začasno zaposleni v tujini), zraven pa sodi tudi evidenca o družinskih članih jugoslovanskih državljanov začasno zaposlenih v tujini — uživalcev zdravstvenega varstva (kar je nova oblika evidentiranja).

OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZA NATANČNO EVIDENTIRANJE

S posebnimi določbami v Predlogu zakona se predpisuje način vodenja evidence na področju dela. Predpisane so tudi pristojnosti glede dostavljanja obrazcev in poročil ter odgovornost odgovorne osebe organizacije, občane, ki vlaga prijavo, odgovorne osebe, ki daje izjave, in delavca, ki je odgovoren za vodenje evidence.

Kršitev obveznosti, ki so uvedene s tem zakonom, se štejejo za prekršek, za katerega se denarno kaznuje. Za malomarnost ali dajanje nepravilnih podatkov se posameznika kaznuje z denarno kaznijo od 500 do 1000 dinarjev, za neredno vodenje evidence, za nespoštovanje predpisanih rokov ali vpisovanje nepravilnih podatkov v predpisane prijave pa se delodajalca kaznuje z denarno kaznijo od 1000 do 10.000 dinarjev.

B. Ž. J.

Oblikovanje in sistematizacija delovnih mest

S seminarja v Portorožu, ki ga je 7. in 8. oktobra organiziral zavod za organizacijo poslovanja v Ljubljani — poročala tovarišica Jožica Krmelj:

Program seminarja v Portorožu je bil blago rečeno — polno izkoriščen. Predavanje je sledilo predavanju in teme so se menjavale — vse pa je imelo za osnovo sistematizacijo in oblikovanje delovnih mest.

Skoraj vse obravnavane teme so vsebovale že znane prvine — namreč — da je za sistematizacijo delovnih mest za vsako posamezno DO potrebno grupirati naloge tako, da se z njihovo izvršitvijo doseže najboljša učinkovitost in zadovoljstvo zaposlenih. Na drugi strani pa se iz ugotovljenega stanja programira izobraževanje.

Poseben poudarek je bil na pravilnem izkoriščanju strokovnega kadra pri njihovem specializiranem delu. Ne le enkrat — je bilo poudarjeno, da zavoljo administrativnega nagrajevanja — na osnovi kvalifikacijskih zahtev — po ugotovljenih raziskavah zahteve kar za 20% prese-gajo realne okvirje, v isti sapi pa tudi ugotavljamo, da je trenutna kadrovska zasedba kar za 20% pod nekim zamišljenim, re-

alnim nivojem. — Torej mnogo prevelike zahteve na eni strani in zelo podpoprečna realna podoba. Pravkar omenjene ugotovitve so dale GZS pobudo za resnejši pristop k problemu sistematizacije delovnih mest v SRS. Z enotnejšim družbenim pristopom bi bolj smoterno in pravilneje načrtovali usposabljanje za poklice, ki jih zahteva moderno združeno delo, s tem pa bi tudi šolske ustanove primerneje usmerjali.

Ob pravilnem usmerjanju izobraževanja bi zvišali produktivnost in — ne nazadnje — končno bi prišlo tudi do enotnih statističnih obdelav podatkov, ki bi bili res širše družbeno uporabni.

Vse omenjeno pa se dogaja ravno v času, ko naše šolstvo — zlasti srednje — prehaja k usmerjenemu izobraževanju.

Tudi o uspešnosti vodilnih, vodstvenih in nekaterih podobnih delovnih mest — je bilo govora. Tudi na tem področju se oblikuje neka merila.

Vsekakor je portoroški seminar odkril vso resnost in nujno po načrtovanju enotnih meril za sistematizacijo delovnih mest — ki se je — in skrajni čas je že — vendarle premaknilo z mrtve točke.

Ob smrti mojega očeta, se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata za izraze sožalja, ter podarjenega cvetja. S spoštovanjem!

Marn Rozka

ZAHVALI

Ob bridki izgubi mojega dragega brata se zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti ter za izraženo sožalje.

Mojca Kristan

Izobraževanje ob delu

danes:

MIRO SOTLAR

Tovariš Miro Sotlar je zaposlen v Dekorativni kot strojni tehnik — konstruktor. Tri leta je ob delu še študiral na strojni fakulteti v Ljubljani. Letos je 13. septembra uspešno diplomiral na oddelku za konstruktorje z zagovorom zaključne naloge z naslovom »Dovozna in odvozna prečna progla pri krožni žagi«.

V treh letih je tovariš Sotlar opravil čez 20 izpitov. Diplomsko delo je dokončal v dveh mesecih in pol. Ob uspešno končanem študiju smo tovarišu Miru Sotlarju čestitali in ga povprašali, kako je sedaj zadovoljen in kako se počuti?

Da, zadovoljen sem, čeprav je študij terjal precej naporov.

Kako pa naprej, bi še študirali?

Sem se že vpisal v tretji letnik visoke ekonomsko-komercialne šole v Mariboru. Sicer traja redni študij še dve leti in leto dni absolventskega staža — vendar upam, da jo bom v nekoliko upočasnjem tempu končal v štirih letih.

MIRO SOTLAR

Kot vemo, ima VEKŠ v Mariboru več oddelkov, oziroma smeri, katero ste si izbrali vi?

Vpisal sem se na oddelek za tehnično komercialno — organizacijske smeri.

Tovarišu Miru Sotlarju smo zaželeli mnogo uspeha na nadaljnji študijski poti in upamo, da bo njegov zgled pritegnil k študiju ob delu še katerega od naših delavcev.

B. Ž. J.

NAPOVED VREMENA ZA NOVEMBER

Predvidena vremenska slika.

V začetku mirno in hladno — ob polnem mesecu nizki tlak z viharjem, dežjem in snegom, nato milo jesensko vreme.

1.—5. Vpliv mrzlega zračnega tlaka obeta hladne dni. Pri jasnih nočeh pride do slane in do poledice. Ob rekah močna jutranja meglja.

6.—15. Nastopi kratek razvoj vremena. Na severnem atlantiku nastopijo vrtnčasti viharji, ki bodo potisnili nad Evropo vlažne in hladne zračne mase. S prehodno otoplitvijo nastopi oblačno in deževno vreme. V Severnih predelih pod vplivom vihar-

jev zapade sneg okrog 7. v mesecu. Severne obale Evrope izpostavljene poplavam.

16.—21. Po umiku zračnih front proti vzhodu porast zračnega tlaka, ki povzroči ponovno lepo vreme. V začetku jasne noči z izredno nizkimi temperaturami nato postopoma ogretje.

21.—25. Nastopi milo jesensko vreme, ki pa se postopoma oblači in začne deževati. V južnih krajih je pod vplivom fena še sončno in toplo.

26.—30. Zračne mase se bodo obrnile proti severu. Padec temperature in deževje ob koncu meseca, začetek prave zime z obilico snega in mrzlim vetrom.

Jesse Anton

Seja republiškega odbora sindikata delavcev tekstilne in usnjarske industrije v Sloveniji — tokrat v Dekorativni

V naši dvorani nad jedilnico je bila 14. septembra (v torek) — redna seja republiškega odbora. S tem uvajajo v prakso nov način dela, ko skušajo družbenopolitične organizacije z rednimi sestanki, organiziranimi po DO približati delovno vzdušje teh organov neposrednim proizvajalcem.

Na seji je bila večina sindikalnih predstavnikov slovenskih tekstilnih in usnjarsko-predelovalnih tovarn. Na dnevnem redu je bilo poročilo o uresničevanju sklepov iz prejšnje seje, poročilo o javni razpravi o osnutku zakona o združenem delu, še posebej v okviru našega sindikata, nato smo reševali kadrovske spremembe, obravna-

vali udeležbo na proslavi v Kranju (40-letnica tekstilne stavke) in še nekatere tekoče zadeve.

Osrednja tema seje je bila javna razprava o osnutku zakona o združenem delu. V tej točki so sindikalni predstavniki posameznih OZD poročali kako je potekala razprava v njihovih DO.

O tem je govoril tudi naš generalni direktor, tovariš Rode, ki je med drugim povedal tudi, da nas zakon ni presenetil, ker smo v njegovem duhu delali že doslej, vendar se bomo tudi vnaprej morali truditi, da bomo res vsi delali po določilih novega zakona, ki ga podpiramo in ga jemljemo za svojega.

poročal: Bogo Modic

Ob požarnem tednu

Vsako leto je predzadnji teden v mesecu septembru — teden požarne varnosti. Takrat so navadno gasilska tekmovanja in gasilske manifestacije.

Kljub temu, da gasilci podarjajo in opozarjajo na nevarnosti, je danes 60% vseh požarov kriva človeška malomarnost. Letos pa je ta škoda še posebno velika, saj smo imeli enega največjih požarov po vojni: KEMOFARMACIJA LJUBLJANA. Ravno na tem primeru ugotavljamo, da bo potrebno še veliko storiti v vzgoji in odgovorne ob nepravilnostih še bolj kaznovati.

Danes bi vas opomnil na nevarnosti v stolpnica. Marsikdo

bi rekel, da te skoraj ni. Leta 1974 je v 11 nadstropju 24-nadstropne zgradbe v Sao Paulu v pisarni pričel goreti papir. Ker je bil požar pozno javljen, alarmnih naprav stavba ni imela, zato ljudje v višjih nadstropjih niso vedeli za nevarnost in katastrofa je bila tu. V takih primerih pa vso stvar pospeši še panika. Poleg tega pa reševanje s helikopterjem ni bilo mogoče. Gasilci dosežejo s svojo lestvijo približno 40 m visoko, seveda pa morajo biti zato najboljše pogoji: ravna in trda podlaga ter brezvetrje. Požarnih stopnic zgradba ni imela. Tudi naši gradbeniki niso dosti boljši. Okrog stolpnice so zelenice ali

pa kaj čudna šara (zelenica v izgradnji), na fasadi pa v Ljubljani še nisem videl požarnih stopnic, saj preveč kazijo izgled stolpnice. Te stopnice pa so tudi edini zasilni izhod v sili. Se je za to nevarnost kdo od stanovalcev teh stolpnice že zamislil?

Drugačen primer je bil v Franciji, kjer je v hipu zgorela lepa, funkcionalna in plastična plesna dvorana. Zaradi hitrega širjenja požara (plastika) so bili vsi izhodi v hipu neprehodni, strop pa je pokopal desetine mladih življenj. Kar pa ni storila teža je dokončala ogromna vročina. Kdo je odgovoren za tak primer? Tudi v Ljubljani imamo dve prekrasni zgradbi. Res, da nista iz plastike ampak

iz betona, ampak hitro in učinkovito reševanje ni mogoče. To sta novi klinični center in novi TV center. To ve že marsikdo, a vsak zatrjuje, da do požara (katastrofe) ne more priti. Toda, kaj se ve?

Pri gašenju požarov pa se je v Ljubljani poleg Gasilske brigade pokazal upravičen obstoj tudi prostovoljnih gasilskih enot, posebno v primeru Kemofarmacija, kjer bi bil požar lahko še veliko večji.

Za konec pa še nekaj. V Ljubljani bo v kinematografih kmalu na sporedu film: »Peklenski stolp«. Oglejmo si ga in se ob njem morda malo zamislimo.

—si—

OMLADINSKI IZLET

U jutro rano, jednog oktobarskog dana ispred fabrike sakupljali su se omladinke i omladinci.

Oblaci su nadletavali nad Ljubljano, kiša je padala. U momentu kada je kiša prestala, i autobus je stigao. Svi smo ušli i bili smo nekako srednjeg raspoloženja.

Krenuli smo prema Travnoj gori. Na putu smo posetili »Ribniški muzej« i Fabriku tekstila u Kočevju.

Pri dolasku u Ribnicu odmah smo razgledali muzej, u kojem su nam pokazali radove drvene i lončarske domaće radinosti.

Nastavili smo putovanje prema Kočevju. Pri dolasku ispred fabrike tekstila srčano su nas dočekali. Tu su nam pokazali sve što su dosada postigli.

A sada — pred nama je Travnogora gdje ćemo proslaviti ovaj oktobarski dan.

Put do Travnogore proveli smo dobro. Stigli smo; vjetar je mršio naše kose, koje su letele na sve strane.

Počela je proslava, čuo se odjek pjesama od potoka.

Veselje se sve više budilo u nama, mrak se približevao i primicao se povratak kojeg u tom momentu nismo željeli. Sa ovim rečima dozvolite, da pozdravim naše omladinske organizatore pa celu našu fabriku.

Bičanin Mladen

MLADINSKI IZLET

Zgodaj zjutraj, nekega oktobrskega dne. Pred tovarno so se zbirale mladinke in mladinci.

Oblaki so se zgrinjali nad Ljubljano, padal je dež. V trenutku, ko je prenehal dež, je pripeljal avtobus. Vsi smo vstopili in bili nekako srednje razpoloženi.

Odrinili smo proti Travnogori. Na poti smo obiskali ribniški muzej in tovarno tekstila v Kočevju.

Ob prihodu v Ribnico smo si takoj ogledali muzej, v katerem so nam pokazali lesne in lončarske izdelke domače obrti.

Pot smo nadaljevali proti Kočevju. Ob prihodu pred tovarno Tekstilana so nas prisrčno pričakali. Tu so nam pokazali vse, kar so doslej dosegli.

In sedaj — pred nami je Travnogora, kjer bomo praznovali tega oktobrskega dne. Pot do Travnogore smo dobro prestali. Prispeli smo; veter nam je mršil lase, ki so bežali na vse strani. Zabava se je začela — slišal se je odmev pesmi s potoka.

Veselje se je vse bolj budilo v nas, približevala se je tema in bližal se je čas vrnitve, ki je v tem trenutku nismo želeli.

S temi besedami naj pozdravim naše mladinske organizatorje in tudi vso našo tovarno.

Bičanin Mladen

Predstavljamo vam delavce na posameznih delovnih mestih

TOVARIŠICA ŠTEFKA DREMPETIČ

Tovarišica Drempetičeva je dolgoletna »Dekorativka«. Dela na zanimivem delovnem mestu. Zastavili smo ji nekaj vprašanj in ljubeznivo nam je nanje odgovorila.

Tovarišica Štefka, koliko časa že delate na tem delovnem mestu?

Na egalizirnem stroju delam dve leti. Pri stroju delam sama.

Čemu služi egalizirni stroj, oziroma kaj ob njem delate?

Egalizirni stroj služi za dokončno pripravo osnov in odstranitev napak, ki se po naključju pojavijo na snovalih. Na tem stroju se osnova apretira, osnovne niti vodijo skozi raztopino apreture, kjer se prepoji — ojačajo in poleg dosežene večje trpežnosti — seveda manj nagajajo na tkalskih strojih.

Na egalizirnem stroju se tudi razdeli osnovne niti na enakomerne presledke po širini, enakomerno morajo biti napete in vzporedno navite na osnovni valj.

Kaj je najvažnejše za delo pri egalizirnem stroju, na kaj je treba še posebno paziti?

Pri delu s strojem je potrebna velika pazljivost delavca. Zaradi površnega dela s tem strojem, oziroma slabo pripravljenih osnov pade produktivnost tkalskih strojev — v skrajnem

primeru lahko vpliva tudi na kakovost izdelanih tkanin.

In kako ste zadovoljni s svojim delom?

Z delom sem zadovoljna. Moti me le nenehen prepih v prostoru, kjer je stroj montiran — tako tudi neenakomerna temperatura in vlaga zraka vplivata na kakovost opravljenega dela.

Pa še tole — mimogrede — kako dolgo boste še delali do pokoja?

Do pokojnine moram delati še približno slabi dve leti.

Kako pa odnosi s sodelavci?

Osebnostno sem s temi odnosi zadovoljna, menim, da so ti odnosi urejeni, sodelovanje je zadovoljivo.

DROBNO — RAZLIČNO

KAKO PA PARKIRANJE PRI NAS

Že lep čas je dograjena nova skladiščna lopa ob tovarni, poleg nje pa je urejeno funkcionalno in prikladno parkirišče za osebne avtomobile (in seveda tovarni dovoz). Vendar se novega parkirišča — kot kaže — še nismo navadili. Še vedno se avtomobili naših delavcev drenjajo pred trgovino in ob glavnem vhodu pri vratarnici...

Saj je vendar le nekaj korakov od novega parkirišča do tovarniških prostorov in upati je, da se bomo vendarle počasi

»preusmerili« in razredčili »pločevinaste konzerve« v vrsti pred glavnim vhodom, kjer nemalokrat oviramo dovoz in odvoz tovorov in njihovo manevriranje.

UMRL JE LADISLAV RUŽIČKA † 26. 9. 1976 * 1887 v Vukovaru.

Živel v Nemčiji in Švici, doštudiral na inštitutu za tehnologijo v Karesruhen (kemik).

Nobelov nagajenec (1939) skupaj z nemcem Adolphom Bettendorffom.

Zasluzen za odkritja s pod-

Sedaj, ko delam na tem delovnem mestu, ugotavljam napake, za katere prej, ko sem še sama snovala, nisem vedela.

Za zaključek pa še takole vprašanje: Kako je bilo v tovarni včasih, ko ste šele prišli v službo in — kako je danes?

Menim, da je podjetje doseglo velik napredek pri organizaciji dela. S tem ko smo nabavili sodobne, visokoproduktivne snovalne stroje, danes z manj truda napravimo neprimerno več kakor takrat, ko sem prišla v podjetje.

Zahvalili smo se tovarišici Štefki Drempetičevi za odgovore in ji zaželeli zadovoljstvo pri delu še naprej.

vprašanja: B. Ž. J.

ročja raziskovanja polimetilena in sintetiziranja spolnih hormonov...

Še številna znanstvena dognanja s področja org. kemije.

Med visokimi naslovi tudi član britanske kraljevske družbe.

Informativna služba je pridobila nov fotoaparatus znamke PENTAKON SIX TL.

Ta fotokamera je priznana dobra in zato upamo, da bo od slej tudi naše glasilo bolj napolnjeno s kakovostnimi fotografijami.

Kanada

POTOPIS

Že zadnjič sem v nekaj besedah povedala vtise, ki sem jih dobila ob obisku v Kanadi, vendar se kar naprej spominjam prijetnih doživetij.

Opisala vam bom mesto Toronto.

Pred vsakim mestom ob cestah stojijo napisi: npr. Toronto 672400 population, kar pomeni, Toronto s 672400 prebivalci. V naših krajih tega ni videti nikjer. Ceste so čudovite, široke, kar preširoke. Ob mestu so obvoznice s katere so izhodi v dele mesta. Vedno sta po dva izhoda in če voziš prehitro in spregledaš prvi izhod, greš pač na drugem z obvozne ceste. Vse ceste so lepo označene s številkami oz. z napisi ta in ta cesta gre npr. v Hamilton, ta in ta za Toronto itd. 401 cesta pa je glavna hitra cesta kot ji oni pravijo — hayway. Peljali smo se po 401 (forovan pravijo — dobeseden prevod).

Ob Ontarijskem jezeru pri Ontario place smo parkirali. Seveda smo šli v Ontario place. To je zabavišni prostor, kjer je otroška vas, da se lahko otroci igrajo razne domiselne igre, čofotajo po vodi, skačejo po raznih vodnih (ogromnih) blazinah, se spuščajo po toboganih takšnih ali drugačnih oblik, kjer ne manjka tudi starejših ljudi, hodijo skozi hodnike — labirinte itn. Pri vseh teh igrah jih strogo nadzorujejo dekleta, ki pazijo, da se otrokom kaj ne bi zgodilo. V tem zabaviščnem vrtu bi lahko rekli, so tudi kinodvorane. Bili smo v kinodvorani, kjer je največje platno na svetu. Stoli oz. vrste se dvigajo zelo strmo. Film, ki smo ga videli je prikazoval okolico Torontona najbližjih krajev, prav tako tudi ta in seveda zanimivosti ter Niagarske slapove. Film je bil posnet iz helikopterja in aviona, pa tudi iz avtomobila. Posnetki so bili narejeni tudi z železnice, ki jo imajo na zabaviščnih prostorih. To je železnica, ki je zvitá v hude strmine in le pogumni si upajo nanjo. Vsi ti posnetki so bili narejeni tako, da ko je avion letel strmoglav, se je kader filma hitro obrnil in bili so odlomki posneti iz npr. avtomobila, ki je vozil zelo hitro.

Vsi, ki smo film gledali smo se tesno oprijemali stolov, vse nas je bilo strah, kajti pri tako velikem platnu dobiš občutek, da se resnično pelješ npr. z avionom ali z avtom, ki vozi direktno hitrost Jackiea Stewarta. Najhuje je bilo gledati odlomke posnete s tako imenovane zvitke železnice, Gor in spet dol pa spet visoka vzpetina dol in o joj, groza, kakšen padec dol. Stoli, na katerih smo sedeli, se ob močnem stisku ročajev prično vrteti, za kar gledalec pravzaprav ne ve. Dvorana je ozvočena s 66 zvočniki z vseh strani. In tako dobiš občutek, da se resnično pelješ. Ta film smo si šli ogledat kar dvakrat.

V Ontario place-u imajo tudi prostor oz. dvorano v kateri so razvrščena ogledala. Le-ta so nameščena tako, da je kot nekakšen labirint. Ko hodiš po teh hodnikih iz ogledal v katerih je medla svetloba, vidiš pred sabo obiskovalca, ki hodi pred tabo in ti hodiš vztrajno za njim, vidiš ga in naenkrat se zaleti v ogledalo, vse odseva nekam čudno. Paziti moraš, da sled za obiskovalcem držiš v pravi smeri, če ne se znajdeš v ogledalu z buško na glavi. Na tem zabaviščnem prostoru imajo urejen tudi koncertni prostor, seveda na prostem. To je nekakšen velik krog kot nekakšna arena. V sredini je prostor za glabnike in pevce. V delu tega kroga je urejena loža, kjer določena oseba ureja svetlobne žaromete in tonski glas. Seveda smo si ogledali tudi enega izmed koncertov. Gledali smo najboljšega (ne vem če je to bilo res) orglarja na svetu. Kako se je pisal si nisem zapomnila. Vendar je igral na orglice res čudovito in ljudje ga niso in niso pustili z odra. V Ontario place smo si ogledali tudi vojno ladjo, ki je bila zgrajena leta 1943 in je plula tudi po evropskih morjih. Ladja je urejena za ogled, vendar pa so na njej tudi učenci iz mornarske šole. Na ladji je urejen muzej, se pravi opremljena je s slikami, kje vse je plula, kaj je ladja doživela, kdo je bila njena posadka itd. . .

Pri vходу v Ontario place je blagajna, jasno. In če hočeš ven dobiš pri blagajni štampiljko na

roko in ko se vrneš samo pokažeš žigosano roko.

V Torontu pa je tudi velik razgledni stolp. Visok je 553,33 m in je največji na svetu. Ima dve razgledni kupoli. Zgornja se vrti. Do zgornje kupole so gradili normalno, od zgornje kupole dalje pa so gradili s helikopterji. Stolp služi kot TV oddajnik. Omenjeni stolp pa je bil odprt šele v letošnjem letu maja meseca. V prvi kupoli je v prvem nadstropju urejen razgledni prostor, ki je zavarovan samo z železno mrežo. V drugem nadstropju je razgledni prostor urejen z daljnogledi, v katerem se lahko istočasno zadržuje 600 oseb. V tretjem nadstropju stolpa je urejena restavracija in najvišja pošta na svetu, ki pa je za letošnje leto razprodana s svojimi kapacitetami.

V drugem nadstropju je tudi prostor v katerem prikazujejo film, kako so stolp gradili. Ta stolp je last železnice, ki pa je tik ob stolpu. Nedaleč stran je tudi železniška postaja, pod ka-

tero pa je urejen parkirni prostor za avtomobile. To je ogromen parkirni prostor.

V Torontu smo si ogledali tudi planetarium, v katerem prikazujejo film o vesolju, o zvezdah in seveda o potovanju ameriških kozmonavtov na Luno ter njihov pristonek. Dvorana, v kateri prikazujejo film je urejena v polkrogu, stoli so kot nekakšni ležalniki. Platno je kot nebesni svod. Ko gledaš skoraj ležiš. Pri vsakem sedežu je zvočnik. Pri vходу v dvorano je kot nekakšen komandni pult za katerim je oseba, ki upravlja filmsko projekcijo, tonski glas itd. Iz planetariuma je izhod v prostore, kjer so razstavljene rudnine z vsega sveta. Tudi rudo iz Trepče smo videli. Videla sem tudi zlato rudo, ki me je še posebno pritegnila. Pri diamantih pa sem postala precej dolgo. Kakšen velik diamant sem videla! In kakšne dragocene kamne! Vendar pa je en dan za vse to premalo. Iz teh prostorov je izhod v muzej v katerem so zgodovinske vrednosti z vsega sveta. Zanimivosti je bilo toliko, a kaj ko je ura hitela prehitro. Velikokrat se spomnim na ta muzej. Kako rada bi ga enkrat videla v celoti, kajti prvič mi ni uspelo. Vprašanje je ali se mi bo še kdaj ponudila takšna prilika kot se mi je tokrat v tem letu. Verjetno se mi ne bo nikoli več.

In kaj mi je bilo všeč v Torontu še posebej. Čeprav je to ogromno mesto, ni nikjer nobenega vrveža, kot na primer v naši Ljubljani. Povsod so urejene zelenice, lepi parki, lepi drevovedi. Visoke stolpnice in zgradbe so le v enem delu mesta, v centru, drugače pa so povsod nizke stanovanjske hiše, ki niso nikoli večje od dveh nadstropij pa še te so redke. Vsaka hiša ima svoj vrt ali vrtiček. Povsod pa je gojena trava. Mestne ulice so čiste, nikjer ni odpadkov, čeprav ljudje niso gledali tega vzgojeni, kot npr. pri nas. Imajo le dosti smetarjev, ki neprestano čistijo ulice in parke. Na ulicah srečuješ ljudi, ki so napravljeni zelo slabo, drugi dobro, vendar pa menim, da smo pri nas dosti bolj oblečeni kot v Kanadi. Tam ni pomembno, kako so napravljeni, samo da nisi nag. Nihče ne pogleda za teboj, pa ali si lepo napravljen ali pa ne vem kako nenavadno. Okusa pa ti ljudje sploh nimajo. Tako sem npr. videla hišico, ki je imela na oknih in na trati pred hišo potaknjene umetne rože. Kako grdo je to. Kako neokusno. Všeč so mi bile tudi ceste, še prav posebno pa obvozna cesta, ki tako rekoč ne gre skozi mesto. S te ceste so potem izhodi v dele mesta, se pravi, pač kamor si namenjen skreneš s ceste v tisti del mesta.

Seveda pa ta cesta ni samo štiripasovnica ampak več. Ponekod je tudi po šest pasov samo v eno smer. Upam, da bomo čez nekaj let tudi v naši Ljubljani imeli takšne ceste ali pa vsaj nekoliko ožje kot te. Nikjer ni takšnih križišč, da bi nastal zastoj. Veliko je cestnih deteljic, ki bi tudi pri nas kaj prav prišle. Semaforji so urejeni na drugi strani ceste. Ko čakaš na zeleno luč nisi ob semaforju, semafor je na drugi strani ceste tako, da lahko sproščeno gledaš na semafor in ne kot pri nas, se moraš obračati z glavo, da te prične boleti vrat. Motilo me je in če bi jaz vozila, bi verjetno napravila prekršek. Vozniki so na cestah previdni. Bojijo se prekrškov. Ko greš po plačniku in niti še ne nameravaš stopiti na cesto, že stoji cela vrsta vozil, ki te čakajo, da se zganeš in greš čez prehod za pešce. In kako je to pri nas. Tudi če si na prehodu za pešce, kot da te ni ali pa dobiš pod nos kakšno mastno pripombo voznika.

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

Nihče se ne pritožuje. Vozniki, kot tudi osebe po trgovinah in uradih je prijazno, da samo strmiš. Tudi kradejo ne ljudje v Kanadi. Če kdo kaj ukrade kažejo preko televizije sodne razprave, ki obravnavajo tudi zelo majhne kraje. Kakšna blamaža! Zato se vsi bojijo, da bi ga kazali takole javno kot tatu. Če gre za večje kraje pa ima prste vmes, kot vedno, mafija. Tudi tega je dovolj, vendar pa na kaj takšnega nisem naletala, kje pa! Po televiziji kažejo vse vrste čenč, škandalov, poroke raznih osebnosti, ki jih prikazujejo do podrobnosti. Kot npr. poroka

princese Ane, kajti Kanada je angleška. Prav tako je kazalo tudi napade na kraljico Elizabeto v Montrealu, vse natanko. Takšne stvari razbobnajo kot najbolj pomembne stvari. Naš TV dnevnik npr. obravnava najprej zanimivosti s političnega življenja v naši državi nato pomembne politične dogodke v svetu in šele nato zanimivosti (ki niso nikoli, kake čenče) iz domačih krajev. Tam pa je npr. najbolj pomembna poroka npr. ne vem katerega filmskega igralca, potem kakšna kraja ali avtomobila ali ugrabitev aviona, potem je vmes še kakšna reklama (ki se vrstijo kar naprej, da

človek zgubi živce) nato pa še kakšni dogodki po svetu, kot npr. potresi itd. Ničesar posebnega zanimivega. Postane ti prav zoprno gledanje tistih čenč. Če je na TV kak dober film, se kar naprej vrstijo vmes reklame, ki prekinjajo film, toda potem se film ne nadaljuje od tam, kjer je bil prekinjen, vendar vrstijo film naprej. Tako tudi gledanje filma ni prijetno. Pomislila sem, da rajši plačam TV naročnino (kajti v Kanadi je TV program zastoj) kot pa, da bi gledala takšno zmešnjavo.

Na TV je tudi precej reklame za vstop v vojsko, ki v Kanadi ni obvezna. Vsi ti vojaki so

plačanci. Pravijo, da so dokaj huđa vojska, groba. Tudi ženske grede k vojakom. Nosijo kot nekakšne francoske čepice.

Ko človek opazuje ljudi, ki so vseh narodnosti sveta, opazi, da le-ti niso preveč razgledani, kljub temu, da so zelo vpljudni. Ne zanima jih nič. Tudi nimajo toliko zabave kot naš človek, oz. si je ne privoščijo. Slovenci se shajajo v slovenskem parku, kjer prirejajo piknike in plese, kjer se pogovarjajo slovensko o svoji rodni deželi in tudi pesem slovenska ogreje njihova grla.

Nada Babnik
SE NADALJUJE

Kultuza

Za tiste, ki si v dnevnem časopisju te dni še niso prebrali naj v začetku navedemo nekaj življenjskih podatkov L. Adamiča.

Rodil se je v vasi Blato pri Grosuplju 21. marca leta 1898, bil je kmečki otrok, vendar se je izkazal že takrat za izredno bistrega in se je prerinil do ljubljanske gimnazije. Tri letnike je uspešno zaključil, nakar je leta 1913 komaj petnajstleten odrinil v »obljubljeno deželo«.

V Ameriki je sprva živel od ročnega dela — v različnih tovarnah se je udingal kot navaden delavec. Nato se je prijavil v ameriško vojsko kot prostovoljec in se bojeval na francoski fronti. V tridesetih letih je živel v Kaliforniji.

V angleškem jeziku je prvič napisal in stopil pred javnost s »Crusaderom« in prevodom Cankarjevega Hlapca Jerneja.

Leta 1932 je obiskal, prvič po 16 letih staro domovino. Tu se je iz pripovedi in poročil Borisa Kidriča in Edvarda Kardelja seznanil z nečloveškim ravnanjem oblasti in zlasti policije — do zapornikov (zlasti političnih). Tako je po vrnitvi v Združene države seznanil s stanjem v Jugoslaviji svoje pisateljske kolege — ki so poslali — na čelu s Theodorom Dreiserom in Uptonom Sinclairom (slavnima ameriškim pisateljema) — protest jugoslovanski vladi.

Ob naslednjem obisku stare domovine (1949—50) je zbiral material za svoje novo umetniško delo.

Kot pisatelj je bil Louis Adamič zelo produktiven. Od začetkov v letu 1924 je skoraj vsako leto izšlo po eno njegovo novo delo.

Močnejšo pozornost književnih krogov in širše javnosti je vzbudil Adamič z romanom Dinamit (1931), kjer je obdelal temo razrednega nasilja v Ameriki in istočasno kritično opisal postopke ameriškega kapitalizma. Še večjo pozornost je vzbudil z delom »Smeh v džungli« — avtobiografiji nekega priseljence z opisi življenja in razmer v ZDA.

»Vrnitev v domovino« — je bilo delo, ki je vzbudilo (napisano leta 1934) simpatije naprednih krogov v domovini, medtem, ko je bilo napadano od pristašev šestojanuarske diktature.

Med znanimi deli Louisa Adamiča so še:

»Graudsous« (1935), »The Cradle of olife« (1936), »Hiša v Antigni« (1937) pa »Moja Amerika« (1938) in druga.

Louis Adamič slovenski Američan in ameriški Slovenec

Delo »From Many Lauds« (1940) šteje za eno najboljših izišlih knjig v tistem času v Ameriki.

Treba je povedati, da je Louis Adamič poleg omenjenih romanov napisal še preko dvajset drobnih novel, politične spise in eseje.

Leta 1941 je napisal knjigo »Dvojna pot«, v kateri je predložil naj bi Amerika, ki so jo zgradili priseljenci s starega sveta, po vojni nekako pomagala porušeni Evropi.

Ta misel je zbudila zanimanje Bele hiše in Adamiča so povabili na pogovor, ki sta ga imela v letu 1942 Roosevelt in W. Churchill. Ob tem srečanju je napisal L. Adamič kasneje (1946) knjigo »Večerja v Beli hiši«, kjer pa je zaradi nekaterih navedb o angleški intervenciji v Grčiji razjezil Churchilla — ki ga je zavoljo tega tudi tožil.

Leta 1942 — torej še v prvi polovici vojne je v velikem ameriškem večerniku objavil članek pod naslovom »Mihailović, skrivnostni mož s Balkana«, kjer je v veliki meri razkrinal monarhistično propagando v Ameriki. Kot poznavalec pravega stanja v Jugoslaviji je prišel v stike z Vojaškim odsekom za informacije v ZDA in angleškim zunanjim ministrtvom. Samoiniciativno je začel izdajati dva biltena, da je v njiju lahko širil resnico o Jugoslaviji. Napadal je jugoslovansko emigracijo po vojni, bil je pobornik za vrnitev Slovenskega Primorja, Istre, Zadra in Reke k Jugoslaviji in je do zadnjega diha živel poleg literature tudi za »staro« domovino.

V letu 1947 je v Adamičevi redakciji začela izhajati serija knjig pod skupnim naslovom »Ljudstva Amerike«.

Zaradi njegove napredne miselnosti je imel precej nasprotnikov v reakcionarnih krogih ZDA, zlasti še, ko je leta 1951 skupaj s še 16 najvidnejšimi književniki Združenih držav podpisal listino (objavljeno v New York Timesu) — poziv k obrambi ogrožene kulturne svobode v ZDA. Njegova zadnja knjiga »Orel in korenine« ni bila objavljena, zbrano gradivo o novi Jugoslaviji pa so mu prepovedali objaviti. Dvakrat so poskušali izvršiti nad njim atentat, 4. 9. 1951 pa so ga našli mrtvega v požgani hiši v Milfordu. Raziškava o njegovi smrti, oziroma njeni zaključki, niso bili nikoli objavljeni.

B. Ž. J.

Kronika

VSTOPI

Mitić Časlav, barv. preje
Vukić Ružica, pripravljalnica
Karažija Elizabeta, pripravljalnica
Knez Elizabeta, pripravljalnica
Marković Slavka, pripravljalnica
Mrkonjić Petra, tkalnica
Pejičić Smilja, pripravljalnica
Panić Saveta, pripravljalnica
Tekić Milica, pripravljalnica
Bufolin Ana, pripravljalnica
Glumac Jusuf, skladišče got. blaga
Rajer Anica, pripravljalnica
Berghaus Alenka, pripravljalnica
Prošek Miloš, pripravljalnica
Vinko Anton, pripravljalnica
Tančič Ljubica, apretura
Koca Hašim, tkalnica
Peklaj Marjan, mehanič. del.

IZSTOPI

Bogataj Ana, izjava delavca
Škoflek Branko, izjava delavca
Istenič Ana, upokojitev
Groznič Nada, invalid. upokoj.
Plak Božidar, odsluž. voj. roka
Križanec Jožica, izjava delavca
Andjelović Sofija, izjava delavca
Veren Štefan, odsluž. voj. roka
Sever Aleksander, hujša krš. obveznosti
Gruda Haradin, izjava delavca
Štaudacher Antonija, upokojitev

DELOVNI JUBILEJI

Po 10 let:
Intihar Stane
Po 20 let:
Stojanovič Rozi
Po 30 let:
Cedilnik Franc
Bratina Vikica
Rant Pavla

ROJSTVA

Ravnik Miro — hči
Tomc Anton — hči

PISMENO POHALO SO PREJELI:

NEBEC JANEZ, pomočnik generalnega direktorja, zaradi uspešnega vodenja celotne komercialne službe od leta 1970 pa do srede letošnjega leta. Ne dvomim, da boste tudi na novem delovnem mestu pomočnika generalnega direktorja opravljali svoje delo prav tako uspešno, v prid celotnemu kolektivu.

MLAKAR JANEZ, direktor prodajne službe, zaradi zelo uspešnega uveljavljanja in razširjanja izvozne dejavnosti Dekorativne. Svoje delo ste vestno opravljali na omenjenem delovnem mestu od leta 1974 pa do letošnjega poletja. Vaše no-

vo delovno mesto je zahtevnejše, zato vam pri novih delovnih naporih želimo dobrih rezultatov in uspehov.

KOLEŠA PETER, direktor TOZD »A« — Surova tkanina, zaradi vestnega in marljivega opravljanja delovnih nalog na delovnem mestu tehničnega direktorja, ki ste ga opravljali od 1970 do letošnjega poletja, ko vam je bilo zaupano vodenje novoustanovljene TOZD Surova tkanina. Verjamem in vam želim, da boste tudi nove naloge opravljali enako dobro, kot ste to delali doslej.

ŠOBA ALBERT, direktor TOZD »B« — Gotova tkanina, zaradi dobrega in vestnega vodenja kontrolne službe od leta 1970 do letos, ko ste sprejeli novo delovno mesto direktorja TOZD »Gotova tkanina«. Nove naloge, ki ste jih sprejeli so še zahtevnejše od prejšnjih, vendar ne dvomim, da boste tudi te, kot tiste prej — uspešno reševali.

TEKAVEC IVAN, direktor TOZD »C« — Energetika in vzdrževanje, zaradi vzornega dela na delovnem mestu obratovodja vzdrževanja obratov, ki ste ga opravljali od leta 1961 pa do letošnjega poletja, ko vam je bilo zaupano odgovornejše delovno mesto direktorja TOZD Energetika in vzdrževanje. Prepričan sem, da boste tudi tokrat opravičili zaupanje kolektiva.

VIRANT JURE, vodja nabavne službe, zaradi vestnega dela na delovnem mestu vodje nabave, ki ste ga vzorno opravljali od leta 1969 pa do letošnjega poletja, ko vam je bilo zaupano odgovornejše delovno mesto vodje nabavne službe. Prepričan sem, da boste tudi tokrat opravičili zaupanje kolektiva.

REISP BOGDAN, vodja kontrolne službe, zaradi uspešnega dolgoletnega vodenja oddelka pripravljalnice. To delo ste opravljali od leta 1961 do letos in želeli je, da bi tudi na novem delovnem mestu delali dalje tako zavzeto in vestno.

DOBNIKAR FRANC, obratovodja pripravljalnice, zaradi vzornega dela na delovnem mestu vodje izmene v oddelku pripravljalnice — zaradi česar vam je bilo tudi zaupano vodenje tega oddelka. Svoje dobro delo ste kot mojster izkazovali od leta 1970 do letos in upam, da boste smelo in vestno delali še naprej.

Prismena opozorila je prejelo 18 naših delavcev.

Vsemu kolektivu se najlepše zahvaljujem za izkazano pozornost ob mojem odhodu v pokoj. Še posebej hvala sodelavkam iz tkalnice.
Istenič Ana